

MEMO

Onderwerp: Plangebied Brugschans
Opsteller: Alexander Jager
Aan: Arno Spekschoor, Harry Boldewijn
Datum: 20 juni 2022
betreft: archeologisch onderzoek tpv plangebied nav overleg op 9 juni

toelichting

De bodem van het Brugschansterrein bevat archeologische resten. Deze zijn aangetoond in 2016, 2018 en 2021. Bij planvorming moet hier dan ook rekening mee gehouden worden.

Op de Gemeentelijke Archeologische Waardenkaart heeft het plangebied de status van 'hoge archeologische verwachting'. In verband met bodemroering gelden hiervoor ondergrenzen van: 2500 m² bij 50 cm diepte. Blijft men met bodemverstoring binnen deze grenzen dan is geen archeologisch onderzoek vereist.

De vooronderzoeken hebben aangetoond dat het plangebied archeologische resten bevat, zodat het terrein in een hogere waarderingscategorie behoort te vallen, namelijk een 'terrein van hoge archeologische waarde', oftewel een (gemeentelijk) archeologisch monument. Voor deze terreinen zijn de ondergrenzen: 100 m² bij 30 cm diepte. Dit is formeel nog niet geregeld.

Het plangebied bevat 2 typen archeologische niveaus: van de Brugschans en van bewoningsresten van IJsselmuiden van vóór de schanstijd. De resultaten van de onderzoeken zijn gedeeltelijk gepubliceerd.

De schans werd in 1589 aangelegd en beschermde de Stadsbrug, maar is door de Fransen in 1672 vernietigd. Bovengronds is de vesting weliswaar verdwenen, maar ondergronds – zo was de verwachting – kon er nog iets van over zijn. Dit vermoeden is bewaarheid gebleken door archeologische onderzoeken in 2016, 2018 en 2021 waarbij resten van de Brugschans aangetoond zijn.

Het dorp is ontstaan in de 10de eeuw. De oudste woonkern van IJsselmuiden is de Dorpsweg. Ter plaatse van de planlocatie gaan de bewoningsresten zeker tot de 14de eeuw terug.

Onderzoek

Gemeentelijke archeologische monumentenzorg is gericht op verstoringszones. In het geval van het plangebied Brugschans zijn er 2 locaties waarvoor tzt archeologisch onderzoek vereist is. Op de plankaart zijn dit de deelgebieden 5 & 11. Hier worden archeologische resten verwacht. Gezien de betrekkelijk geringe diepte van ontgraving zullen hier onderzoeken in de vorm van begeleidingen georganiseerd worden. Dit betekent dat de kuilen die gegraven worden voor de realisatie van het civiele werk tevens de onderzoekskuilen voor de archeologen zullen zijn. Het onderzoek beperkt zich tot de deelgebieden 5 & 11. In het overige deel van het plangebied vinden geen werkzaamheden plaats waarvoor archeologisch onderzoek nodig is. Officieel heet het type onderzoek: archeologische proefsleuven, variant begeleiding.

Voordat gegraven kan worden, dient eerst milieutechnisch onderzoek uitgevoerd te worden. Hier kunnen eventueel beperkingen voor het graafwerk uit voortkomen.